

Становище

От проф. д-р Миряна Радович - Маркович

на докторската дисертация на

АЛЕКСАНДРА М. ГОЛУБОВИЧ-СТОЯНОВИЧ

на тема

**„НОВИ СТРАТЕГИИ ЗА ЛИДЕРСТВО И ТЯХНОТО ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ
КОМУНИКАЦИЯТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОРГАНИЗАЦИЯТА“**

Обща информация и цели на дисертационния труд

Представената дисертация разглежда стратегиите за лидерство и тяхното влияние върху комуникацията на служителите в дадена организация. Основните цели на изследването са да се установят ключовите фактори, които засягат характеристиките на лидерите и видовете лидери, както и избора на лидерски стил и стратегии, и да се определят рамките на успешното лидерство.

Философи и изследователи в различни дисциплини още от ерата на Аристотел се опитват да разберат какво прави едно лидерство ефективно. В тази връзка темата може да се изследва от различни дисциплинарни гледни точки. Авторката на докторската дисертация изследва темата през няколко от следните призми:

- психологическа
- околна среда
- икономическа
- етична
- социална и културна

Съдържание на дисертационния труд

Структурата на дисертацията обхваща Структурата на дисертацията обхваща 4 глави, от които две теоретични и две отнасящи се до емпиричното изследване.

В първа глава се представят основните изследвани подходи и накратко се обясняват последните теории и ресурси на лидерство; пример: прилики и разлики между лидерство и управление; съвременни (модерни) концепции за лидерство ; виртуално лидерство. Във отделен параграф се обръща специално внимание на характеристиките и уменията на лидера. Някои от най-важните теоретични подходи и сравнения са направени между лидерите и мениджърите, както и на стиловете на лидерство, които са анализирани в дълбочина.

Във втора се разглежда ролята на комуникацията, като особено добър е параграфът, посветен на теориите за комуникационни стратегии. Тази глава представя също така използваните теоретични знания в дисертацията, съчетаващи лидерство, стратегии за организационни промени и комуникация. Заслужава да се отбележи в тази част на дисертацията, че авторката е проучила внимателно предмета на изследването с критичен поглед и е използвала подходящ брой библиографски източници. Очевиден факт е, че Александра Голубович-Стоянович има задълбочено разбиране относно теоретичните постановки и дискутираните проблеми. Освен че дефинира вътрешната организация, тази част разглежда и средствата за вътрешна комуникация, както и влиянието на новите технологии върху процеса на комуникация, а също така и влиянието на вътрешната комуникация върху бизнес дейностите на организацията.

В трета глава започва представянето на методологията на изследването. Използвани са методите на индукция и дедукция за достигане до заключения при съставянето на въпросници и при анализа на данни. Използвани са и следните количествени статистически методи: а) корелационен метод; б) дисперсионен анализ (ANOVA); в) регресионен анализ (стъпаловиден).

Предлага се тълкувание на основните констатации, които се обвързват с теорията. В допълнение авторката включва раздел, в който дискутира ограниченията на дизайна и методологията на изследването в светлината на придобитото знание в хода на работата. Всички техники и методи на измерване са приложени коректно. Като цяло четивото е добре представено и много интересно. Обясненията са подходящи и фокусирани върху съответните теми. Заслужава да се отбележи, че широкият спектър на работа реализира нови изследователски идеи.

В края на дисертацията се посочват общите заключения от направеното изследване, като се правят и ред препоръки, които имат практическо значение и могат да се приложат в ежедневноста дейност на лидерите.

Обобщение

Дисертационният труд е написан много добре, а представеното изследване е с отличен стандарт. Авторката разглежда и оценява множество гледни точки, за да постигне собствен поглед върху сложните въпроси и теми чрез анкетиране и проучване.

Хипотезите на изследването, целите и процедурата на проучване, броят на организациите от големи градове на Сърбия и извадката са представени добре. Изследването е точно, описанието и тълкуването на резултатите е добро.

Освен оригиналността, оценявам прилагането на различни статистически инструменти и техники (описателен анализ, синтез, индукция, дедукция, абстракция, генерализация и т.н.), които не намаляват четивността на дисертационния труд въпреки стриктното придържане към научния стил и изказ. Анализът е ясно обвързан с категоричните хипотези, които формират част от заявения изследователски проблем.

Използваните научни източници в тази дисертация са общо 122. Авторката показва, че е наясно с оригиналните източници в детайли и разбира основните теоретични и методологически въпроси. Прегледът на литературата не обхваща несъществена литература, нито пък съдържа ненужни отклонения. Наблюдават се също връзки между собствената разработка на авторката и разработките, разгледани в прегледа на литературата. Необходимо е да се подчертае, че авторката предлага сравнение между теоретичните и изследователските резултати.

Графиките, схемите и таблиците също са подходящо представени. Хипотезата и аргументите са добре формулирани със заключения, достойни за похвала, основани на ценна и актуална литература. Заключенията потвърждават, че формулираната цел на труда е изпълнена успешно.

Приносът към бъдещото развитие на науката е значителен и обхватът на дисертацията може да се разглежда като подходящ. Накрая мога да заключа, че

представеният труд отговаря на изискванията за подобен вид труд и следователно предлагам въз основа на защитата на Александра Стоянович-Голубович да се присъди образователната и научна степен “доктор”.

Акад. проф. д-р Миряна Радович Маркович,

Изпълнителен директор на Центъра за макроикономически изследвания на Института по икономически науки

Белград, Сърбия

25 май 2017 г.